

Painotetun opetuksen kartoitus

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2026

671/12.00.01/2026

Valmistelija	Opetusjohtaja Astrid Kauber, opetustoimen suunnittelija Aleksiiina Raja, etunimi.sukunimi(at)kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta merkitsee saadun evästyksen tiedoksi.
Käsittely	
Päätös	
Tiedoksi	
Selostus	Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta jätti kokouksessaan evästyksen (Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.09.2025 § 36), että tarkastellaan kaikkien painotusluokkien, myös LUMA:n, virtuaaliluokkien ja liikuntalinjan osalta tilanne sekä tuodaan ne yhdessä musiikkiluokan kanssa yhtenä kokonaisuutena päätöksentekoon Liikuntalinjasta on laadittu kysely liikuntalinjan oppilaille ja heidän huoltajilleen, paikallisille urheiluseuroille sekä yläkoulun opettajille. Paikallisille urheiluseuroille järjestettiin myös keskustelutilaisuus. Oppilaiden ja huoltajien kyselylomake oli auki 20.12.2024-19.1.2025. Opettajien kyselylomake sekä paikallisille urheiluseuroille suunnattu kysely olivat auki 20.12.2024-31.1.2025. Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kokouksessaan (1.4.2025 § 15), että Urhea-konseptista luovutaan ja nykyiset liikuntalinjat jatkavat vielä lukuvuonna 2026–2027. Toiseksi kaikki yhtenäiskoulut jatkavat toimintaa liikuntalähikouluina: jokaisessa lähikoulussa on tarjolla riittävä määrä monipuolisia liikunnan valinnaiskursseja ja lisäksi kouluilla tuetaan liikkumista eri tavoin. Kolmanneksi jokainen yhtenäiskoulu rakentaa vuosiluokkien 7–9 oppilaille liikunnan valinnaisainetarjonnasta kokonaisuuden, jonka valitessaan oppilas painottaa yläkouluopiskeluaan liikunnan oppiaineeseen. Uutta kyselyä ei ole laadittu nykyisille liikuntapolun valinneille oppilaille. Tällä hetkellä liikuntapolun valinneita oppilaita on Veikkolan koulussa (25 oppilasta 8. luokalla) ja Winellska skolanissa (25 oppilasta 7. luokalla). Jokirinteen ja Nissnikun koulussa ei ole oppilaita, jotka olisivat valinneet erillisen liikuntapolun. Molemmissa kouluissa on kuitenkin runsaasti oppilaita, jotka ovat valinneet liikunnan valinnaiseksi aineeksi. Suomenkielisessä perusopetuksessa järjestetään painotettua opetusta Gesterbyn koulussa (kielikylpy), Jokirinteen koulussa (musiikki- ja LUMA-luokat) ja Nissnikun koulussa (virtuaaliluokka). Lukuvuonna 2026–2027 painotetussa opetuksessa opiskelee yhteensä 374 oppilasta (liite 1) Vuosiluokilla 1–6 painotetussa opetuksessa (kielikylpy ja musiikki) opiskelee 160 oppilasta ja vuosiluokilla 7–9 (kielikylpy, LUMA, musiikki ja virtuaaliluokka) yhteensä 214 oppilasta. Veikkolan koulu ja Vuorenmäen koulu yhdistyivät 1.8.2026 alkaen.

Painotettuun opetukseen hakeutuneiden oppilaiden määrän kehitys viimeisen viiden vuoden aikana on esitetty liitteessä 2.

Lautakunnan evästyksen pohjalta opetuspalvelut toteuttivat keväällä 2026 kyselyn painotetusta opetuksesta. Kysely kohdistettiin painotetussa opetuksessa opiskeleville vuosiluokkien 7–9 oppilaille (musiikki-, LUMA-, kielikylpy- ja virtuaaliluokat) sekä heidän huoltajilleen. Lisäksi kysely lähetettiin vuosiluokkien 1–6 kielikylpyluokkien huoltajille ja vuosiluokkien 3–6 musiikkiluokkien huoltajille. Myös painotusluokkien luokanopettajat, luokanvalvojat sekä opetuksesta vastaavat aineenopettajat vastasivat opettajille suunnattuun kyselyyn.

Kysely oli avoinna 12.5.–30.5.2026, ja siihen saatiin yhteensä 315 vastausta. Vastaukset jakautuivat seuraavasti:

- vuosiluokkien 7–9 painotetun opetuksen oppilaat: 63 vastaajaa
- vuosiluokkien 7–9 kielikylpyoppilaat: 10 vastaajaa
- vuosiluokkien 7–9 painotetun opetuksen oppilaiden huoltajat: 97 vastaajaa
- vuosiluokkien 1–6 kielikylpyoppilaiden huoltajat: 109 vastaajaa
- vuosiluokkien 3–6 musiikkiluokkien huoltajat: 9 vastaajaa
- opettajat: 27 vastaajaa.

Kysely sisälsi sekä monivalintakysymyksiä että avoimia kysymyksiä. Kyselyjen teemat olivat kaikille vastaajaryhmille pääosin samat, mutta kysymysten muotoilussa huomioitiin vastaajien ikä ja rooli.

Opiskelu painotetussa opetuksessa

Kyselyjen perusteella valtaosa huoltajista (83–89 %) kokee painotetun opetuksen vaikuttavan myönteisesti lapsensa oppimismotivaatioon. Painotetun opetuksen tärkeimpinä hyötyinä pidetään mahdollisuutta opiskella samanhenkisten ja samoista asioista kiinnostuneiden oppilaiden kanssa sekä sitä, että opetus tukee oppilaan vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita. Kielikylpyoppilaiden huoltajat nostivat lisäksi esiin painotetun opetuksen merkityksen kunnan vetovoimatekijänä.

Huoltajien yleisimmin esiin nostamat näkemykset opetuksen sisällöstä olivat, että painotetun opetuksen sisältö on kiinnostavaa ja vastaa hyvin painotuksen tavoitteita sekä että painotettua opetusta olisi enemmän tarjolla.

Huoltajat perustelevat avoimissa vastauksissa lapsensa hakeutumisen painotettuun opetukseen paremmalla työrauhalla, pienemmällä luokkakoolla sekä opiskelumotivaation kasvamisella.

Seuraavaa kysymystä kartoitettiin monivalintakysymyksellä, jossa vastaajat saattoivat valita enintään kolme heille parhaiten sopivaa vastausvaihtoehtoa. Oppilaiden mukaan tärkeimmät syyt hakeutua painotettuun opetukseen olivat opetuksen kokeminen itselle sopivammaksi kuin yleisopetuksen luokka sekä mahdollisuus opiskella samanhenkisten ja samoista asioista kiinnostuneiden oppilaiden kanssa. Opetuksen sisältöä koskevassa kysymyksessä yleisimmät vastaukset olivat, että opetus on kiinnostavaa ja vastaa hyvin painotusta.

Kielikylpyopetuksessa opiskelevista vuosiluokkien 7–9 oppilaista puolet kokee oppivansa ruotsia erittäin hyvin. Sen sijaan vain 20 % arvioi, että koulussa rohkaistaan käyttämään ruotsia monipuolisesti.

Valintakokeet

Musiikki-, LUMA- ja virtuaaliluokalle on valintakokeet. Kielikylpyyn ei järjestetä valintakokeita.

Musiikkiluokan valintakokeessa havainnoidaan lapsen yleistä musikaalisuutta ja rytmitajua. Musiikkiluokalle pyrkiviltä ei edellytetä soittotaitoa tai aikaisempia musiikinteorian opintoja. Valintakoe sisältää yksilötehtäviä, joihin kuuluu rytmin-, intervallin- ja melodiantotehtäviä sekä laulunäytteet. LUMA-luokan valintakoe perustuu koko alakoulun matematiikan ja ympäristöopin oppimääriin sekä harrastuneisuuteen. Valintakoe kestää tunnin eikä siihen ole mahdollisuutta saada lisäaikaa. Virtuaaliluokan oppilasvalinnan perusteina ovat: oppilaan oma esittelyvideo, joka on tehty ennakkoon, luokanopettajan lausunto sekä valintakoepäivänä laadittu kirjallinen hakemus sekä oppilaan opiskelutapojen – ja taitojen arviointi.

Sekä oppilaat että huoltajat pitävät valintakokeita pääosin oikeudenmukaisena tapana valita oppilaat painotettuun opetukseen. Oppilaista 57 % kokee valintakokeiden olevan reilu valintatapa ja 30 % melko reilu, joskin jännittävä. Huoltajista 69 % arvioi valintakokeiden olevan tarpeellinen ja oikeudenmukainen valintamenettely. Samalla huoltajat toivovat valintakokeiden kehittämistä. Alakoulun musiikkiluokkien huoltajista 11 % arvioi valintakokeiden aiheuttavan lapsille liikaa stressiä.

Gesterbyn koulun ja Winellska skolanin yhteistyö kielikylpyopetuksessa

Kirkkonummella Gesterbyn koulu tekee tiivistä yhteistyötä Winellska skolanin kanssa. Järjestely poikkeaa muiden Uudellamaalla kielikylpyopetusta tarjoavien koulujen toimintamallista, sillä Gesterbyn koulu ja Winellska skolan toimivat samoissa tiloissa koulukeskus Wiggessä. Lisäksi vuosiluokkien 7–9 kielikylpyoppilaat opiskelevat osan oppiaineistaan yhdessä Winellska skolanin oppilaiden kanssa ruotsin kielellä.

Yhteistyön vaikutukset näkyvät myös oppilaiden ja huoltajien kokemuksissa. Yläkoulun kielikylpyoppilaista 70 % arvioi, että opiskelu yhdessä Winellska skolanin oppilaiden kanssa on parantanut heidän ruotsin kielen taitoaan. Huoltajista vastaavasti 89 prosenttia kokee yhteistyön vaikuttaneen myönteisesti lapsensa ruotsin kielen osaamiseen.

Erilliset painotusluokat

Vastaajilta kysyttiin myös, voitaisiinko painotettua opetusta toteuttaa ilman erillisiä painotusluokkia. Huoltajista ja opettajista selvä enemmistö (72–74 %) kannatti nykyisen mallin säilyttämistä. Oppilaista puolestaan 60 % ei osannut ottaa asiaan kantaa, ja 14 % arvioi, että painotettua opetusta voitaisiin järjestää myös ilman erillisiä painotusluokkia. Oppilailta ei saatu avoimia vastauksia, joissa he olisivat voineet perustella kantaansa.

Huoltajat pitivät erillisten painotusluokkien tärkeimpinä vahvuuksina oppilaiden yhteistä kiinnostusta ja motivaatiota painotuksen kohteena olevaa oppiainetta kohtaan. Lisäksi erillisten luokkien nähtiin vahvistavan ryhmähenkeä sekä mahdollistavan painotukseen liittyvien projektien, tapahtumien ja leirikoulujen toteuttamisen. Huoltajat nostivat esiin myös painotusluokkien yleisesti paremman työrauhan. Kielikylpyopetuksen osalta huoltajat korostivat, että kielikylpymenetelmä perustuu kokonaisvaltaiseen

ja pääosin ruotsinkieliseen opetukseen, minkä vuoksi se edellyttää erillistä kielikylpyluokkaa.

Opettajien näkemykset olivat pitkälti samansuuntaisia. Erillisten painotusluokkien katsottiin helpottavan opetuksen käytännön järjestämistä, kuten kieli- ja katsomusainevalintojen yhteensovittamista sekä painotukseen liittyvien projektipäivien ja leirikoulujen toteuttamista. Vastauksissa korostettiin myös, että painotettu opetus ei rajoitu yksittäiseen oppiaineeseen, vaan vaikuttaa oppimiseen ja työskentelyyn laajemmin eri oppiaineissa. Opettajien mukaan erilliset painotusluokat tukevat yhteisöllisyyttä, ryhmähenkeä ja työrauhaa. Pari vastaajaa arvioi, että opetuksen järjestäminen olisi mahdollista myös ilman erillisiä painotusluokkia lukujärjestysratkaisujen avulla.

Kielikylpyopetuksen osalta opettajat korostivat, että kyseessä on esiopetuksesta yläkouluun jatkuva kokonaisvaltainen opetusmenetelmä, jota ei voida toteuttaa pelkästään valinnaisaineiden avulla.

Näkemyksiä painotetun opetuksen vahvuuksista

Oppilaiden avoimissa vastauksissa yleisimpänä vastauksena on oman painotusluokan hyvä ryhmähenki ja parempi työrauha. Oppilaat saavat opiskella enemmän ainetta, joka heitä kiinnostaa ja painotettu opetus antaa hyvät eväät lukiota varten. Opettajien osaaminen saa oppilailta kiitosta.

Huoltajat kokevat, että parasta on se, että luokassa on samanhenkisiä ja motivoituneita oppilaita. Luokan työrauha on hyvä ja erilaiset projektit saavat huoltajilta kiitosta. Oppilaat voivat syventää osaamistaan painotetussa opetuksessa ja opettajien ammattitaitoa ja sitoutuneisuutta arvostetaan. Musiikkipainotuksessa arvostetaan oppilaiden saamaa esiintymiskokemusta ja yhdessä tekemistä esimerkiksi konserttien järjestämistä.

Kielikylvyn osalta huoltajat kokevat, että lapset ovat oppineet ruotsin kielen nopeasti ja luontevasti. Huoltajat näkevät kaksikielisyyden rikkautena ja pitävät siitä, että heidän lapsensa käyttävät ruotsia myös koulun ulkopuolella. Kielikylvyn osalta huoltajat kehuvat erityisesti Winellskan kanssa tehtyä yhteistyötä, joka on kehittänyt lasten kielitaitoa entisestään. Myös yhtenäinen koulupolku saman ryhmän kanssa esiopetuksesta yläkouluun saakka nähdään positiivisena asiana. Kielikylpymetodi saa kiitosta.

Opettajat toteavat, että luokille pyrkii yleensä samanhenkisiä oppilaita, jotka haluavat oppia aiheesta mahdollisimman paljon. Tämä tarjoaa opettajalle mahdollisuuden syventää opetuksessaan oppiaineen sisältöjä enemmän kuin yleisopetuksessa. Oppilaiden sitoutuneisuus ja motivaatio tarjoaa opettajallekin enemmän työkaluja. Eräs opettaja toteaa, että painotusluokka antaa oppilaille mahdollisuuden olla aidosti oma itsensä, kun ovat päässeet vertaistensa joukkoon, jossa kaikilla on samanlaiset kiinnostuksen kohteet. Muutamat opettajat toteavat, että luokille hakeutuu lahjakkaimmat oppilaat tietyistä sosio-ekonomisista taustoista ja heitä voidaan tukea entistä paremmin. Kielikylpy saa kehuja siitä, että oppilaat oppivat ruotsin kielen toiminnallisuuden kautta. Saatu kielitaito avaa ovia myös ruotsinkielisiin jatko-opintoihin.

Keskeiset kehittämiskohteet painotetussa opetuksessa

Useampi oppilas toteaa, että heidän osaamistasonsa oletetaan olevan parempi, kun he opiskelevat painotetussa opetuksessa ja tämä luo suoriutumispaineita. Osa toivoisi helpompia oppimissisältöjä ja osa oppilaista taas enemmän teoriaa. Yksi oppilas nostaa esiin sen, ettei nimi "Virtuaaliluokka" kuvaa Nissnikun koulun tarjoamaa painotettua opetusta oikein, sillä oppimissisällöt liittyvät enemmänkin mediaan ja journalismiin kuin tieto- ja viestintätekniikkaan. Toinen oppilas toivoisi, että myös yleisopetuksen oppilailla olisi mahdollisuus valita LUMA-aineita valinnaisiksi aineiksi, vaikka ei olisi tullut valituksi LUMA-luokalle. Ainoastaan Nissnikun koulun virtuaaliluokalle suunnatut kurssit ovat avoimia valinnaisaineita muille oppilaille. LUMA-, musiikki- ja kielikylpyluokkien valinnaisaineet ovat tarkoitettu vain kyseiseen painotukseen valituille oppilaille.

Huoltajilta tuli paljon erilaisia kehitysideoita. Painotetun opetuksen oppilaille toivottiin yhtäläistä mahdollisuutta maksuttomaan koulukuljetukseen, kuten yleisopetuksen oppilailla. Kirkkonummen koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti maksutonta koulukuljetusta ei myönnetä, jos oppilas opiskelee painotetussa opetuksessa muussa koulussa kuin lähikoulussa. Painotetun opetuksen markkinointia tulisi parantaa, jotta luokat ei jäisi perustamatta vähäisen hakijamäärän perusteella. Opetuspalvelut lähettävät syksyllä useamman Wilma-viestin koskien hakuaikaa ja painotetun opetuksen tarjontaa. Oppilailla on mahdollisuus hakea myös paperilomakkeella Wilma-hakemuksen sijaan.

Useampi huoltaja nosti esiin sen, että painotettu opetus ei saisi kaventaa oppilaan mahdollisuuksia valita muita valinnaisia ja useamman painotuksen valitseminen tulisi olla oppilaille mahdollista.

Painotettu opetus nähdään kunnan vetovoimatekijänä, jolla voitaisiin houkutella myös oppilaita muilta paikkakunnilta hakeutumaan painotettuun opetukseen. Tällä hetkellä kunta voi päättää, että opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia oppilaita.

Kielikylpy nähdään yhtenä keinona vaalia kunnan kaksikielisyyttä. Eräät huoltajat toivoivat lisää yhteistyötä Winellska skolanin kanssa.

Huoltajien mielestä valintakokeita tulisi kehittää eri keinoin: esimerkiksi 3. luokan musiikkiluokalla aloittaneet saisivat halutessaan jatkaa suoraan 7. luokan musiikkiluokalle, jolloin jäljelle jääneet paikat jaettaisiin valintakokeiden kautta, LUMA- ja musiikkiluokalle toivottiin haastattelua, jossa mitataan oppilaiden motivaatiota. Huoltajien mielestä resursseja tulisi lisätä, jotta voidaan perustaa esimerkiksi kaksi rinnakkaista painotusluokkaa, uusia painotuksia, esimerkiksi kuvataide- ja englanninkielinen painotus sekä lisää vaihtoehtoja Masalan alueelle. Hakijamäärien perusteella olisi mahdollista perustaa ainoastaan toinen LUMA-luokka (liite 2). Muiden painotusten osalta hakijamäärät eivät riitä kahteen rinnakkaisluokkaan.

Huoltajat toivovat painotetun opetuksen säilyttämistä, erityisesti erillisten luokkien muodossa. Jatkuvuutta pidettiin tärkeänä, eli hakijamäärä ei saisi vaikuttaa luokkien perustamiseen.

Opettajat toivoivat painotettua opetukseen jokaiseen kouluun, esimerkiksi englannin kielikylpyluokan ja LUMA-luokan myös muihin yläkouluihin. Painotettu opetus nähdään yhtenä kunnan vetovoimatekijöistä. Kielikylpyyn

kaivataan soveltuvuuskoetta. Opettajat nostivat esiin myös huolen resursseista.

Painotetun opetuksen järjestämisen kustannukset

Painotetun opetuksen kustannukset liittyvät ensisijaisesti erillisten opetusryhmien muodostamiseen ja opetushenkilöstön resursointiin. Painotetun opetuksen kustannukset vaihtelevat painotusmuodoittain. Kielikylpyopetuksessa kustannukset muodostuvat erillisistä opetusryhmistä, ja niiden laskennallinen vuosikustannus on noin 675 000 euroa.

Mikäli alakoulun musiikkipainotus järjestetään erillisissä luokissa, opetuksen järjestämisen laskennallinen vuosikustannus on noin 234 000 euroa.

Yläkoulun painotuksissa lisäkustannukset ovat vähäisiä. Yläkoulujen painotettu opetus (LUMA-, musiikki- ja virtuaaliluokat) toteutetaan pääosin koulujen nykyisten resurssien, valinnaisaineiden ja tuntijaon puitteissa, eikä sille ole osoitettu erillistä määrärahaa. Kustannukset syntyvät pääosin valinnaisaineiden erillisistä ryhmistä. Mikäli painotusluokilla opiskelevat oppilaat sijoittuisivat tasaisesti eri kouluihin, niin erillisten valinnaisaineryhmien lakkauttamisesta voisi saada laskennallisesti noin 90 000 euron säästön.